ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ВСС - 13609
26-10-2026

Чрез СК на ВСС

до

Съюз на съдиите в България

Отговори на Весела Евстатиева – кандидат за изборен член на ВСС от квотата на съдиите на въпросите, поставени с вх.№ ВСС-13609 / 16.10.2026г.

Отговори на общите въпроси към всички кандидати

1. ВСС може да събира информация, която да анализира, оповестява, както и да въведе механизми за защита на магистрат, на чиято независимост е посегнато. Същевременно само прокуратурата може да предприеме наказателно преследване. Наред с това не ми е известно производства по чл. 175и и следващите от ЗСВ да са били образувани, проведени с успех и да са наложени дисциплинарни наказания.

Считам, че особено важно в случая е навременната реакция и адекватните на ситуацията действия в съответствие с правомощията на ВСС по закон. При вероятно изтекли срокове за образуване на производства по ЗСВ и налагане на наказания не виждам при възобновяване на дейността на временната комисия какъв резултат би се постигнал. Не възприемам модели на „бутафорно“ отчитане на дейност. Приветствам навременни и адекватни действия на бъдещия кадрови орган с обозрим ефект. При новонастъпили обстоятелства и актуални данни за съпричастност на магистрати към неформални кръгове на нерегламентирано влияние следва да се вземат мерки за своевременното им доказване и образуване на дисциплинарни производства.

2. В съответствие с предходния ми отговор считам, че новият ВСС следва да предприеме спешно действия по решаване на реално предстоящи задачи, а не да бъде коректив на предходния състав на съвета. Следва да организира така дейността си, че от провежданите заседания да има продуктивност, да няма безпричинно отложени сесии и внезапно липсащ кворум. Не възприемам модели на 8-9 часови заседания без да бъдат взети важни и очаквани от съответния орган на съдебната власт решения. Пример – заседанието на СК на ВСС през м.май 2026 по изслушване на двамата кандидати за председател на Административен съд – гр.Русе.

3. Не подкрепям вземането на кадрови решения, внесени за разглеждане на заседание в последния момент. Касае се за липса на информираност, водеща до препятстване провеждането на стойностен дебат с цел вземане на правилното решение от членовете на Съвета.

4. Едни от първите приоритети за мен са решаването на проблемите, свързани с осигуряване на прозрачно и предвидимо кадрово развитие на съдиите, както и измерване на натовареността и мерки за нейното редуциране (законодателни, технологични и организационни), съответно изравняване на натовареността в различните съдилища, както и обезпечаване на условията на работа на съдиите и на техните осигурителни и трудови права.

5. Председателят на ВКС, председателят на ВАС и главният прокурор на Република България следва да бъдат лица с висок морал, призната професионална компетентност, доказано независими /професионално, лично и материално/, с безспорен авторитет сред магистратската общност и обществото, с дълбоки познания в организацията, управлението и проблемите на съответния орган на съдебната власт. Те следва да притежават лидерски и организационни умения, да бъдат диалогични, балансирани и почтени.

6. Считам, че независимостта на даден магистрат що се касае до участието му в независимо и ефективно разследване на главния прокурор се основава предимно на неговата професионална независимост, увереност в тези му качества, но и лична устойчивост на институционален, кадрови и дисциплинарен натиск. Именно въведеният законодателен механизъм за разследване на главния прокурор предвижда производството да се извършва от съдия, поради институционалната йерархичност, ако визираното разследване се извършва от прокурор. Понастоящем не съм запозната да е бил оказван натиск спрямо разследващия главния прокурор съдия, което да бъде поставено на обсъждане. ВСС може да приеме механизми за защита конкретно на разследващия главния прокурор съдия, основана на международните актове /чл. 6 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи, чл. 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз/ и европейските стандарти, които последователно разглеждат независимостта, безопасността и благосъстоянието общо за магистратите, сред които План за действие на Съвета на Европа за укрепване на независимостта и безпристрастността на съдебната власт, Препоръка CM/Rec(2010)12 на Комитета на министрите на държавите-

членки относно съдиите, Доклад на Венецианската комисия CDLAD(2010)004-е относно независимостта на съдебната власт, Част I: Независисмост на съдиите (13 март 2010 г.)., Принципите от Бангалор за поведение на съдиите, Магна харта на съдиите, отделни текстове от Европейска харта за статута на съдиите, Становище № 28 (2025) относно значението на благосъстоянието на съдиите за правораздаването на Консултативния съвет на европейските съдии, Становище № 25 (2022) на КСЕС относно свободата на изразяване на съдиите, Декларация на Международната асоциация на прокурорите относно минималните стандарти, свързани с безопасността и защитата на прокурори и техните семейства (2008).

7. Участието ми в избора за член на ВСС от квотата на съдиите не е самоцел, а желание, връщайки се след 5 –годишен мандат, ако бъда избрана, в органа на съдебната власт, в който съм работила преди това, а и глобално за съдебната ни система, да се озова в едно по-добро място за правораздаване с повишено обществено доверие. Ако стане невъзможно в следващия ВСС да осъществявам това намерение, което защитавам пред своите колеги – избиратели, бих подала оставка.

Въпроси към Весела Евстатиева:

В концепцията си предлагате в деловодните системи да се въвежда допълнителна информация за причините за отмяна на съдебните актове, която впоследствие да се използва при атестирането и конкурсните процедури.

Какви конкретни механизми бихте предложили, за да се гарантира, че статистическата информация за дейността на всеки съдия се събира по обективен, точен и справедлив начин и че не съществува възможност тя да бъде манипулирана чрез неправилно въвеждане, последващо изменение или заличаване на данни в електронното досие на делото?

Отговор:

Понастоящем след връщане на делото от инстанционен контрол актът на първата инстанция получава индекс, който отразява този резултат. Индексът, ако е неправилно поставен от въззивния съд, подлежи на корекция чрез възражение на съдията-докладчик, след което се въвежда коректният в ЕИСС.

Налице е модул за справки за обжалвани дела по съдия-докладчик в деловодната програма. Тя може да се извлече за определен период от време /например този, касаещ атестирането/.

Всеки съдия може да провери сам тази информация, като прегледа обжалваните дела и вписания в програмата резултат от инстанционния контрол /индексът/ и дали той е правилен.

Всяко действие в ЕИСС се отразява в системата и може да се проследи, както и да се провери кой е авторът му. Тази хронология на поправките е налична и понастоящем в системата и може да бъде проверена чрез нарочен бутон.

Техническите операции по пренасяне на делото в по-горна инстанция и връщането му са също ясно проследими. Първоинстанционното дело се свързва с делата на горните съдилища при движението му.

Възможно е да се създадат допълнително детайлизиращи произнасянето на горния съд индекси, които да бъдат по-конкретни и спрямо правораздавателната дейност на атестирания магистрат. Например при потвърждаване на акта, но вследствие на допуснати процесуални нарушения от първоинстанционния съд, които въззивната инстанция да е отстранила и който индекс следва да е с друга относителна тежест спрямо този, касаещ потвърждаване на първоинстанционен акт при пълно съвпадение на фактическите и правни изводи на двете инстанции.

В случая, важно е правилното индексиране на акта, което, както посочих, може да се провери два пъти – при връщане на делото от горния съд и впоследствие при атестирането, когато се проверява списъкът с обжалваните актове и резултатите по тях, за което е коректно да се създаде механизъм за поправка при грешното му въвеждане и в последващ момент, като се даде срок за възражение от страна на атестирания магистрат, участващ в конкурсната процедура /подобно на възраженията при сегашния ред при въз основа на съставения Единен атестационен формуляр/.

24.10.2026г. С уважение: Vesela Ivanova Evstatieva

Digitally signed by Vesela Ivanova Evstatieva
Date: 2026.10.24 20:34:30 +03'00'